

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

egyenlő a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok
kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám, havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESB CÍRKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszór hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasensteint és Vogler (Wallfisch-
gasse 10.) Radl. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss mór
hirdetéseket felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest
Szervitátor 5. sz.

Nyitott cizkék

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kolozsvár, 1878. máj. 15.

(?) Két oly óriási küzdelem, a mily je-
lenleg, aránylag csekély, világöröszünkben foly,
talán soha sem foglalkoztatta egyidejűleg az egész
emberiséget sem; nem, mindamag év-
százak folyamán sem, melyek, mint az idő
hullámai, betöltik a történelmi tudalom téres
közéit.

Erőszakról van szó itt is, mint minden
küzdelemnél, erő vettetőn az erő ellenében,
hogy leküzdve az ellenállás, a támadó fél
tulsulya lehetőleg állandósíttassék. Csak hogy,
míg Kelet gyilkos vívódásait az önzés szel-
leme vezérli, a barbarismus jellemzi s az em-
beriség siratja — ezéja pedig az ember
letiportatása az ember által: addig a párisi
Champ-de-Marson folyó nagy küzdelem vezére,
a közjó nemtője, jelleme a szellem uralma,
diadalmaskodik benne a munka s eredménye
a természet leigázgatása a testvériesült embe-
riség által.

A jelentőség, azonban, mely a párisi köz-
kiállításnak az emberiség előhaladásának szem-
pontjából tulajdonítandó, nem áll egymagában;
nem csak a jövőnek, az általános eszmének
munkája foly a Szajna partján, hanem a köz-
vetlen jelen gyakorlati kérdései is előnyös
világítást nyernek ama villany-fényáradatban,
mely a közkiállítás búbáit beragyogja. Né-
metország kimaradhatatlan vereségének előtu-
datában távol maradva; Kelet-Európa mindkét
kezében a kardot forgatva: Nyugat-Európa
még sem riadt vissza a munka e verseny-
palotájának megacsolásától s Franciaország,
az alig hét éve zsaratnokba temetett Fran-
ciaország, mely csak most lökte ki magá-
ból — mint organismus a rothadt tagot —
a reakció machinatióit, erejének teljében, fej-
lettségének magaslátán, diadalmának fényében
emelkedett föl egész imponans nagyságában s
mutatja, hogy mint egy újkori Atlas egy egész
világnak: a világ jobb részének, a nemes em-
beriség világának hordozására is elég erő-
sek már ismét vállal.

És ez a tanbizonyosság, mely oly félre-
érthetetlenül szól a párisi szellem-küzdelem
fényes sikereiben, nem csak a jövőbe rajongó
ideálistát kecsegettheti, hanem a mai nap
gyakorlati politikáját is megnyugtathatja. An-
glia, ha nem birna biztosítékot az iránt, hogy
az ily erőnek bizonyult Franciaország, kész
vele az emberiség ügyének kiküzdésében ke-
zet fogni; ha nem látja vala be, hogy ez a
Franciaország biztos kapocsa a világhódi-
tásra elég erős, de a világkormányzásban te-
hetetlen Németország fékentartására: Anglia
bizonytal nem beszéli vala azt a beszédet,

mely oly élesen csattant a keleti hódító fü-
lébe, hogy diadal-mentében egyszerre csak meg-
állt s nyiszolva lapult meg, engedélyt kunyo-
rálva, hogy a már magának álmodott arany-
almát bár megizelhesse.

S az emberben lakozó jobbrész alhatik,
de egészen soha meg nem hal. A bátor el-
határozás egy leplezetlen szava, milliókban
ébreszt föl az elhallgattatott bátorságot. S
monarchiánk, mely böcs tartozkodással várt
eddig az erejének kifejtésére legalkalmasabb
pillanatra, szintén kapva-kap a kínálózó al-
kalmon s a magát erősnek tanúsító Nyugat-
Európa monarchiáiban nem leggöngyös tá-
maszt fogja az emberiség ügyének találni,
mely, a mily diadalt ül a Szajna mentén,
szintén nem gyilkolható le a Bosphorus partjain.

Miniszterelnökünk férfias nyilatkozata,
melyet a képviselőház tegnapi ülésén tón,
biztatón hangzik, e tekintetben felénk, s mint
az erdők őrei a kimagasló hegyecsucokról
adják egymásnak szájról-szájra az őrség jel-
szavát: London, Páris, Budapest, Bécs mind
ugyanazt az egy jelszót hangoztatják: Az em-
ber az emberiségért! A szellem a nyers erő-
vel szemben! A jog diadalma a rablás
fölött!

A Balkán-félsziget fojtogató légkörében
levegő után kapkodó szörnyeteg pedig kí-
lódik-vergődik, hogy bár kiszabadulhasson a
halóbból, melyet az emberiség ügyének font,
de melyet a maga állatiaságát fogta meg.
Csak hagyj vergődjék! Romladosz Babel-
tornya törmelékeivel egészen is eltemetheti,
míg a párisi fénytorny irány-mutatója a
szabad nemzeteknek, hogy merre kell halad-
niok a baromiség leküzdésére.

Szerencse föl!

— Az országgyűlési szabadelvű
párt tegnapielőtti értekezletét Gorove elnök meg-
nyitván, előterjeszté, hogy az értekezlet tárgya a
60 millió kölcsön fedezéséről szóló törvény-
javaslat.

Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök indo-
kolván a tjavaslatot, kiterjeszkedett a kormány po-
litikájára és előadja azon czélokat, melyekre a hitel
kéretik.

Az értekezlet a miniszterelnök nyilatkozatát
általános helyesléssel fogadván, az ülés véget ért.

— Az egyesült ellenzék tegnapielőtti
értekezletén intézkedvén a párt országos központi
végrehajtó bizottságának megalakítása iránt, tár-
gyalás alá vette a 60 millió hitelkötvetelés Ma-
gyarországra eső részének fedezése iránti tjavas-
latot, s beható és igen részletes vita után annak

És itt hozom most szende barátomnak e
szende állapot, a vértanúnak, vértanú társát!

Legyetek jó barátok! fogj te magadnak tücs-
köket az alatt, míg ő legyeket fogdos össze, s
mialatt ő elfújja neked azon csendes egyzerű da-
lokat, melyekre az anyatermeszt tanította őt, az
alatt játszálsz te az ábrándok édes fuvalóján szív-
emelő dallamokat.

Benno e szavak után finom kézmozdulat kísé-
rete mellett nyújtá át az üveget barátjának, ki azt
mosolyogva vette el tőle, s helyezte az ablak
közé.

S most térjünk más tárgyra; szült Benno,
ki ezalatt kényelemből helyezte magát Swen hin-
taszkébe, s tárczájából egy csinosan összehajtott
levélkét vett elő. — Nem lennél olyan jó ne-
kem egy levélkét, melyet ma reggel hozott a
postakihordó, kedvelt német nyelvemre lefordítani.
Anyit látni vélek, hogy valamely mestertől ered,
kinek neve ép oly ismeretlen előttem, mint
azon nyelv, melyen sziveskedik megszólítani en-
gem.

Swen kezébe vette a levélkét; ép oly meg-
hívatást tartalmazott ez Benno részére, minőt ő is
kapott volt azelőtt.

— De hogyan jutunk mi ezen szerencséhez?
kérdé Benno.

— Épen e kérdést akartam én is intézni
hozzád e perczben?

— S vajlon hol lakik e vendégszerető fia
Albionnak?

— Ott! felelt Swen, kezével a nyitott er-
kély ajtón keresztül a napfényben uszó villára
mutatva.

— Hol? ott ama szegletházban, hova meg-
érkezésed reggelén berontottunk volt?

— Éppen ott.

elfogadásában állapotott meg, elhatározván egy-
üttal egy határozati javaslat betarjasztását is azon
iránynak a képviselőház által leendő kijelölése czél-
jából, a melynek követése mellett a párt Magyar-
ország, illetőleg a monarchia érdekében felhasznál-
landónak tartja a szóban forgó hitelt.

A békés hírek s harezias készü-
lölések.

(B—n.) Mi az oka annak, hogy ma Euró-
pában minden párt, állam és nemzetiség békés
hajlamot hirdet, de ennek dacára legnagyobb mérté-
kben folynak a hadikészülölések?

Ennek egyszerű oka az, mert nincs meg a
teljes bizalom az illető felekben.

Oroszország ugyanis bár hirdeti ugyan bé-
kés törekvéseit, de azon az áron, hogy a keleti
kérdés eldöntésére nézve szabad kéz legyen számára
biztosítva.

A nemzetiségek egymás felébe való emelke-
désre törekvesnek, s az államok egymás feletti
uralomvágyokat szeretnek kielégíteni.

Ily körülmények között igen természetes,
miszerint Európa nyugalmanak helyreállítása majd
nem lehetetlen, vagy ha a differentialis kérdések
egyelőre látszólag meg is oldhatatának, azoknak
békés meggyökerezésére számítani nem lehetne.

Anglia és monarchiánk közelebből a leg-
nagyobb mérsékeltséget és önmegtagadást tanusi-
tottak a politikai téren.

Ha már ezen az uton sem sikerülne Euró-
pa egyensúlyát fenntartani s jövőendő békéjét bi-
zosítani, igen természetesen Anglia és monarchi-
ánk sem vonakodhatnak tovább az ultima rátiót
kezdőbe ragadni, mert Európa sorsátérdekeink fi-
gyelman kívül hagyásával intéztetni el, nem tür-
hetők összegudogott közel.

Am jöjjön azonban bármily veszedelem nya-
kunkra, mi és Angolhon elmondhatjuk, miszerint
a háborút nem magunk kerestük, hanem mások
hatalom- és dicsvágya erőszakolta nyakunkba.

Épen ezért egész elszántásgal és teljes bi-
zalommal nézünk a jövő felé, mert meg vagyunk
győződve arról, hogy a veszedelem perczében ná-
lunk is megszűnnek a pártoskodások s akkor ke-
zet fogva az európai alkotmányos pártokkal, nem
tarthatunk az abszolutismus diadalától.

Azonban, ha bár nem is akarjuk az ördö-
göt a falra festeni, de azt sem ajánlhatnók, hogy
elbizakodva, készületlen várjuk be az esemé-
nyeket.

Azt tehát, a midőn gr. Andrássyunk, esho-
ségekre számítva, megtette a szükséges előkészü-
leteket, nem lehet kihívó lépésnek tartani, vala-
mint Angolhon utolsó határozott fellépését sem,
mert mind a kettő inkább csak önvédelemnek te-
kinthető.

— Oh ugy aztán minden világos előttem!
kiáltott fel Benno, e már aztán pompás, felséges,
gyönyörű! ezzel elkezdett ugrálni, tapsolt kezei-
vel, s habotával kacagott, istenemre ez a legszebb
furesaság, mit közelebből megértem.

— De hát mi lett Benno? szót sem érték
ebből az egész dologból.

— Pedig az egész nagyon egyszerű! Hisz
miután látogatást tettünk a házánál, miért ne
tisztelnének meg, mint az nálunk és másoknál is
szokás, egy estélybe való meghívással, hahaha?

— Mi látogatást tettünk oda? Csak nem
fogod minapi gyermekes bohóságunkat látogatás-
nak nevezni?

— S miért ne? mindig otthon kell-e hogy
kapja az ember, kiket meg akar látogatni? Mire
találták volna fel a névjegyeket, hahaha!

— De az istenért Benno, talán csak nem
hagyta ott ama reggel vétségéből névjegyet,
melyet elkértél tőlem, hogy nem tudom mit fel-
jegyezz reá?

— Hogy ott hagytam-e? igen is ott! Vét-
ségből? nem! Ellenkezőleg! reá írtam névjegyedre
tisztá olvasható betűkkel l. k. t. s utána „Arany
csillag szálloda”, s a magam szerény névjegyét
is letettem tíddel együtt az asztalra. Mondhatom
neked, hogy nagyon jól vette ki magát ott a
mistres — kötése mellett, hogyan is mondat
csak, hogy hívják ama kedves embereket? hahaha!

— De Benno, Benno! mit is gondoltál te
akkor, mikor ezt tetted?

— Semmit barátocskám, lelkemre mondom
épen semmit. Ej ugyan ki gondolna is ördög
utána, mi lesz a vége, ha valakit tesz! a véletlen
játékára bízom egy kis gomolyáskát, hogy ke-
vére labdázók vele, s görbitse a merre neki tet-
szik. Nős; a véletlen egy pár meghívó jegyet jät-

A keleti kérdés.

Suvalov gróf hazaérkezése még semmi egye-
bet nem idézett elő, mint azokat „a kedvezőbb
kilátásokat”, a melyeket a londoni orosz nagykö-
vet ezen missiójához kivált Londonban és Berlin-
ben kötni szeretnek. Hogy mennyire valószínűnek
meg ezek a kilátások, azt a legközelebbi napok
meg fogják mutatni. Addig is azonban San-Stef-
anóba újabb orosz lovas csapatok érkeztek, mi a
várak kiürítésével függhet össze; Romániában pe-
dig olyan mozdulatot kezdtek tenni az oroszok,
hogy legalább az aggódó román kormánykörök ki-
látásai éppen nem lettek kedvezőbbek.

A mohamedán fölkelőkről érkezett egy ne-
vezetes távirat, mely az oroszok újabb érzékeny
vereségét jelenti. A kitűnően szervezett fölkelők a
Traján-szorosból kivetkék az oroszokat, kiktől 2
hegyi ágyut elfoglaltak, s erősen megfészkeltek
magokat a Traján szorosban.

Anglia követeléseai fejlődnek. Most már nem
elégzik meg azzal, hogy Oroszország az egész bé-
keszerződés Európa ítélete alá bocsássa, hanem
azt is kívánja, hogy jelentse ki Oroszország, hogy
belenyugszik a congressus ítéletébe. A pétervári
tudósítások tehát nagy rezervátával nyilatkoznak
Suvaloff küldetéséről.

Ezzel mindenesetre összefüggésben áll, és
leginkább jellemzi a helyzetet a várak kiürítésé-
nek huzavonája. A török kormány már régóta ha-
lasztja a várak kiürítését; Tottleben tábornok te-
hát Konstantinápoly megszállásával fenyegetőzve
csikarta ki a portától az ígéretet, hogy végre ki-
űriti a várakat; aztán majd ő is visszavonul.
Az a fődolog, hogy ő maradjon utoljára, az an-
gol flottával szemben is csak ilyesmit követel.
Miert ragaszkodnék Törökország a várakhoz, és
Tottleben tábornok miért folyamodnék megszerz-
sük kedvéért ily drastikus eszközökhöz, ha Suvaloff
gróf zsebében vinné az angol békeokmányt.

Talán mindezzel összeköttetésben áll az is,
hogy a bécsi fegyvergyár jelentékeny mennyiségű
ágyut küldött Erdélybe, és a várak és szorosok
fölfigyervezését kiegészítik.

De azért egyelőre még koránsem áll oly
rosz lábba a béke ügye. Mert Anglia még nem
készült el, és Suvaloff gróf sem visz magával
ultimatumot. Mert londoni tudósítások szerint Anglia
nem kár keveset, különben ennél semmi esetre
sem kapnata többet. Természetesen azt már csak
Anglia tudhatja, hogy mit enged belőle. Most
már a berlini málkler föladata lesz a két fél aján-
latait Európa érdekeivel mérni össze, és összeegyez-
tetni ezekkel külön érdekeiket.

A konstantinápolyi kormányválság hire azzá
zsugorodott össze, hogy Szaid pasát a senatus el-
nökévé nevezték, és nem kormányelnökké, mint

szott kezeink közé. Hisz még mindig hatalmunk-
ban áll az azt tenni vele, a mit akarunk.

— Még eddigelő csak félig van megfajta
a talány, szült Swen elkomolyodva. Minden angol
szokások ellenére van az, hogy az embert egy
egyszerű névjegy otthagyasáért — teszem, hogy
jóba vették a névjegyünket — meghívják házukhoz.

— Miert ne tennének ezek kivételt a töb-
biek közül? És megálljunk, most jut eszembe,
hogy dr. Müller, kiti neked is ismertet kell, az
a kisi Müller, tudod, a melyik a piacon lakott,
az a csinos pofájú fia, kinek oly fehér kezei vol-
tak; ej nem hiszem, hogy ne emlékeznél rá;
mindig egy kopott, fekete kabátban járt, s oly
suttyogva beszélt, — no mindegy már — de az
igaz, hogy milyen emlékező tehetséged van, olyan
mint egy lyukas szita, oh bien! Ez a kis Mül-
ler beszélt a minap nekem, midőn a villa előtt
mentünk elő, hogy ott egy gazdag angol lakik,
ki azon igen szeretetreméltó tulajdonnal bír, hogy
nagyon vendégszerető, különösen tudósok, és azok
iránt, kik utban vannak azokká lenni. Kérdezte
tőlem, ha nem ohajtom-e, hogy bemutasson nála.
Akkor nem is figyeltem beszédjére, s most jut
eszembe az egész. Hihetőleg ő is ott lesz jna es-
te; mindenesetre megtudhatom tőle, ha megér-
demli-e a fáradságot, hogy pár órára frakkba és
glasbe kesztyűbe bujjék az ember, s adja a sze-
retetreméltót.

— Én mindenesetre el fogok menni, szült
Swen.

— Valóban? Nő annak örülök. Ugy tetszik,
te mégis több kedvedet leled, a mindkétnemű
emberkéik sürgésében-forgásában, mint kollégád,
az ábrándos, buskomoly dán herceg, ki tudvale-
őleg nem szivelte a férfiakat, s a löket épp oly
kevessé. Így tán már bátran el is vihetem sze-
gény kis zöld békámat?

emegették. Azt mondják róla, hogy a szultán
kedvence, és szereti a muszkákat.

Bosznia occupatiója tárgyában már azt
jelentik a Standardnak, hogy a török minis-
tertanács elhatározta felvilágosítást kérni monarchiánktól
Boszniára vonatkozó szándékairól.

Élénk feltűnést keltett, hogy a félhivatalos
Eastern-Budget külön kiadásban programot fejt
ki az annexióról.

E lap bécsi levelezője írja, hogy az annexió
esetőségét most Bécsben élénken vitatják, nem
mint kárpótlást az orosz befolyás terjedéséért, hanem
mint elkerülhetlen lépést. A mondott tartományok-
ban sem az autonomia, sem a török uralom fenntar-
tása nem nyujtanak kilátást a béke helyreállítá-
sára. Ha e tartományok Szerbiához vagy Mon-
tenegróhoz csatlakoznak, a forradalom permanens
tenyészhelyeivé válnának.

A levelező elismeri, hogy az annexió népsze-
rűten, mert növelné a monarchia politikai és
pénzügyi nehézségeit, de ez kisebb baj volna, mint
az örökös zavargások.

Végül a levelező kifejti, mennyire érdekében
állna a portának, ha egy erős, civilizált kormány
Boszniában és Hercegovinában véget vetne a rab-
lásoknak, gyilkosságoknak. Törökország előbb utóbb
ugyis elvesztené e tartományokat, de az annexio
által biztosítaná a békét és a boszniai moha-
medánok jogait, melyeket a monarchia tiszteletben
tartana. Együttal a monarchia oly helyzetben vol-
na, hogy a keresztény menekülteket továbbra is
oltalmazhatná.

Muszka lapok monarchiánk keleti
politikájáról.

Az „Odesskij Viestnik” — 8/5. 93.
számában — azt hiszi, hogy Ausztria-Magyaror-
szág döntő cselekvése csak az esetleges orosz-angol
háboru kitörésekor következne be. Oroszországnak
Ausztria semlegessége, Angolországnak pedig szövetsé-
gessége szükséges s mindkettő kész neki drága
árt fizetni. Hisz, miszerint Ausztria-Magyarország a
semlegességért aránytalanul sokat kívánt. Czik-
iró említi, hogy az osztrák-magyar monarchia és
Oroszország közt kiegyezési alkudozások folynak,
de egyuttal kétségbe vonja, hogy a kiegyezés a
Montenegróra, Szerbiára, Romániára, Bosznia és
Hercegovinára, Albánia s Macedonia egyrészt
vonatkozó katonai és vámszövetségi igények teljes
elfogadása által létesülhetne; azután így folytat-
ja: Ausztria hallgat s róla is mások hallgatnak,
ő várakozik s megelégedéssel észleli, miképen ma-
guk a körülmények rá nézve kedvező fordulatot
vesznek. Minden cselekedet jelenleg csak kárt
okozhatna neki, minden cselekedete a dolgok mos-
tani phasisában vagy Oroszországgal való meg-

— Talán, hogy 'ismét a légszivattyu alá
helyezd? Nem, hagyj csak itt! legyen ő neme
a „memento mori”-nak réám nézve.

— Melynek azonban időnként egy-egy le-
gyet kell hogy adj, ha azt akarod, hogy betölt-
se hivatását. Most még egyet: ohajtod-e, hogy
este betérjek utánad, vagy mint egyedül álló csil-
lag akarsz feltűnni a mistres Durham theás asz-
tala körül?

— Hisz ugy is csak erre kell menned.

— Nő jó hát, nyolcz órákor itt leszek. A
revoir mon ami! meg vagyok győződve, hogy
pompásan fogunk mulatni!

Ötödik fejezet.

Pontosan a meghatározott órában megjelent
Benno Swennél, ez is épen végezte öltözékét, mi-
dön barátja belépett.

— Mily izléssel tudsz te öltözködni Swen!
— szült Benno, — őszinte bálmulat-kifejezéssel
tekintve végig barátján; az első pillanatban fel-
ismerhető rajta, hogy egy nő észterető gondossá-
ga által nevelkedtél, s életet felét nők körében
töltöttél el. Ők beavatnak benneleked mindazon
titokteljes tudományok ismeretébe, melyek e szó-
ba, izlés, egybefoglalhatók, s mely reánk, tudós
troglodytáakra nézve hét peccsáttal bezárt „könyv-
nek mondatból. Nos, nézz körül engem is egy ki-
csit, magaddal vihetsz-e így, a hogy vagyok?

Benno, Swen elé állott, mint kis fia anyja
elő, s lassan megfordult sarkán, hogy szemügyre
vegye öltözékét, miközben Swen másként kötő
nyakraválója csokrát, gallériját helyreigazgatá, s
mellényén egy gombot, mely fölére volt gombolva,
találó gomblyukba helyezte.

Végre rendben volt minden s a két jó bá-
rát utnak indult.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A

TIZENKETTÖDİK ÓRÁBAN.

ELBESZÉLÉS.

Írta:

SPELHAGEN FRIGYES.

Negyedik fejezet.

(7-ik folytatás.)

Ekkor ily gondolatok leptek meg: Mit mi-
velsz te itt, hitvány kintő lelkek legfőbbike?
Nem ismered-e fel ezen szerencsétlen fogolyban a
te legkedvesebb barátod drága képmását? Nem
ül-e ő is, valamint ez, egy szorosan záró légszi-
vattyu alatt? Nem készített ő maga számára
mindenféllel ismeretleges eszközök segélyével, egy
egészen légmentes őr, melyben szegény lelke ár-
ván bolyong szanaszét? Nem dagasztja-e neki is
nemesen őrözö keblét a megrepedésig, a romlott
világ feletti elkeseredés?

És ha azon hig eszméket, melyek légkörében
még ide-oda is röpkednek, egészen felemészttette,
nem fog-e ő is, a szívét és agyvelejét tápláló
anyag hiányában nyomorult módon megfulladni s
elpusztulni? És a mint így elmélkedtem, az em-
beriség iránti mély fájdalom vett erőt rajtam,
megragadtam karját a tudomány kemény szívű
követőjének, ki a légszivattyut kezelte s dörgő
hangon kiáltottam neki: Megállj nyomorult, meg-
gyilkolod barátomat!

Árlejtési hirdetmény.

Az udvarhelymegyei székház körül szükségessé vált többrendbeli helyreigazítások, a n. mélt. m. kir. belügyminiszterium által folyó évi 17,803. sz. a. kelt magas rendeletével 1782 frt 63 krnyi költség összeg erejéig engedélyeztetvén: ezen építkezés biztosítása tekintetéből

1878. évi június-hó 4-kén reggeli 10 órakor,

az udvarhelymegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál zárt ajánlati tárgyalás megtartatik.

Az arra vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatok, melyekben az árendelés számokkal és betűkkel százalékokban kiírva legyen, a vállalatok összeg után számítandó 10% bántópenzzel ellátva és bepecsételve, a fenkitűzött tárgyalási óráig, az árlejtési bizottságnak annyival bizonyosabban beküldendő, vagy személyesen átadandók, minthogy későbbben beérkezett ajánlatok tekintetbe vételét nem fognak.

Az ajánlatban minden esetre feleltetendő, hogy a versenyző az építkezési iratokat, valamint a feltétel ívetet és a különleges építési feltételeket ösméri, s azoknak magát teljesen aláveti.

A művelet a kir. építészeti hivatalnál a hivatalos órákban betekinthető. Sz.-Udvarhelyt, 1878. május 9.

Dr. TÖRÖK ALBERT, alispán.

115. — 1878.

(167)

(2—3)

Pályázati hirdetés.

A sz.-udvarhelyi ev. ref. főtanodánál egy **segéd tanári** állomás, melyhez a **németnyelv tanítása** van kötve, üresedésbe jövén, arra ezennel pályázat hirdetetik.

A nevezett tanszék évi fizetése: 600 frt., a melyért a megválasztott köteles hetenként 18—20 órán tanítani.

Előnyvel bír az, ki a franczia nyelv tanítására is képes.

A megválasztás három egymásután következő évre szól, a mely évek elteltével az állomás ismét pályázat útján fog betölteni.

A megválasztott köteles lesz állomását **1. é. szeptember 1-jén** elfoglalni.

A kellően felszerelt folyamodványok, az „igazgatóság”-hoz czimezve, **1. é. június 30-ig** beküldendő.

Kelt a sz.-udvarhelyi ev. ref. főtanoda előjáróságának 1878. május 8-kán tartott gyűléséből.

KIS FERENCZ, igazgató tanár.

FÉLEGYHÁZI ANTAL, előjárósági jegyző.

HUTFLESZ KÁROLY

(14)

KOLOZSVÁRT,

(5—12)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeket, s lezártól escomptírt) mindenféle nyereseményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű **fizetéseket**.

AJÁNlja DUSAN ELLÁTOTT

FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitűnő minőségű

fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

CSIKI TESTVÉREK

Az oly rövid idő alatt általánosan kedvelté vált különös finom zamatu, szaporaságáról nevezetes

BOURBON-KÁVÉ

kizárólagos egyedüli raktára.

1 ólom pecséttel ellátott 4 vámfontot tartalmazó zsák ára	3 frt 60 kr.
1 ólom pecséttel állított 10 vámfontot tartalmazó zsák ára	9 frt — kr.
1 ólom pecséttel ellátott 20 vámfontot tartalmazó zsák ára	18 frt — kr.

CSIKI TESTVÉREK

Tauffer József

óvári és piaczsori üzleteiben Kolozsvárt, a legjobb minőségben és jutányos áron kaphatók:

Kitűnő fajú erdélyi asztali és csemegeborok nagy és kis mennyiségben.

Valódi POTTENDORFI KÖTŐ- és SZÖVŐ-GYAPOT. Finomított fonó **LEN- és KENDER** Fejéretett és fejéretetlen **LENFONALAK.**

Valódi PAGLIANO SZÖRP- és POR egyedüli raktára.

(74) Ajánlja továbbá: (5—*)
jól berendezett bőrüzletet.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

(164)

(2—2)

Képzett egyének,

különösen vidékiek, kik némi ismerettségel bírnak,

tetemes mellék keresetet nyernek.

Ajánlatok czimezendők:

Mellékkereset 8. sz. **Budapest,** poste restante.

Német és francia nyelvtanító.

Egy úr, ki a német, valamint francia nyelvben, úgy kicsinyek, mint felnőttek számára helyben alapos oktatást nyújt, még néhány szabad órával rendelkezik. Értekezhetni Gajzágó István úr kereskedésében Kolozsvárt. (162) (4—4)

Umrath és Társa Prágában.

Mezőgazdasági gépgyárosok

ajánlják, a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, úgy ráman álló mint kerekken járó

(138)

(6—21)

kézi és járgány-cséplőkészületeiket

1-től 8 16- vagy ökörerőig.

Továbbá készítünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű **tisztító rostákat, kukorica-morzsolókat és szecskavágókat.**

Ábrákkal ellátott árjegyzékkel postán küldve díjmentesen szolgálunk.

Legujabb magyar dalok zongorára.
Stein János könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt
kaphatók következő legujabb népdalok:

A csirke fogó.

Lukácsy legujabb népszínművének kedvelt dalai:

1. Hótól fehér.	6. Kicsi a lány.
2. Fűrge mósó lány.	7. Csalfa legény.
3. Lekaszálták már.	8. Titkon nyílik.
4. Ha szavaid.	9. Kétszer is nyílt.
5. Édes anyám.	10. Jaj be édes.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek.

Ára 1 frt.

A sárga esikó.

Csepregi legujabb népszínművének tíz közkedveltségű dala:

1. Tul a Tiszán.	6. Barna legény.
2. Életedben mindig.	7. Ha bemegyek.
3. Bujdosik a kedves rózsám.	8. Tarka kendő lobogása.
4. Nincsen annyi tenger csillag.	9. Ne menj el.
5. Csárdás kis kalapot.	10. Buda pesti kis barna.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek.

Ára 1 frt.

A veres-haju.

Lukácsy eredeti népszínművének nyolcz közkedveltségű dala.

1. Lehullott a rezgő nyárf.	5. Hallod e kis lány hallod e?
2. Nem szól a lilinkóm.	6. Tiszta mentén hódv.
3. Dinom-dánom sum, sum, sum.	7. Hullámzó Balaton.
4. Feckém, feckém, édes feckém.	8. Úspike bokor.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek.

Ára 1 frt.

A sárga csikóból.

1. Őszszel száll a gólyamadár keletre.
2. Tul a Tiszán az a módi leányok.
3. Szép is vagyok, jó is vagyok, Csak egy kicsit hamis vagyok.
4. Ha bemegyek a templomba.

Zongorára alkalmazta Kolozsvári Gyula.

Ára 60 kr.

KOTZÓ PAL

Budapest, Üllői-ut 8. szám,

ajánlja az eddig utólrhetetlen eredeti **GARRET R. és FIAI**

sorvető gépeit, újabb, könnyebb és legjobb szerkezetben, szénagyújtókat, angol és amerikai rendszerben; fűtőanyag takarító **gőz-mozgonyokat**, fa és széntüzelés, valamint szalmafütésre, **gőzcseplőket**, újonnan átalakítva, sok és tiszta csépléshez, **járgány-cseplőket**, általán elismert amerikai rendszerben, s minden más egyéb gazdasági gépeket. (8—10)

Képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

A veres hajuból.

- Ha én nekem száz forintom volna.
 - Magas a kaszárnya teteje.
 - Nekem olyan asszony kell.
- Zongorára szerző Kolozsvári Gyula.
Ára 60 kr.

DALOK:

a török magyar barátságáról.
PLEVNA NÓTA.

Lassú. Zug a vihar a balkáni hegyeken
Elmegyek én török földre kedvesem
Harcolni a testvér mellett:
Magyar nép! ez minket illet!
Kedves rózsám isten veled!!!

Fél-friss. Reszkette száll le a nap sugára
Plevnának vértől ázott tájára
Busongva zúg-búg a szél és váltig csak azt zúgja
Be sokszor véres tejjel futott innét a muszka,

Ozmán pasának, a hősök hősenek emlékéül.

Zongorára szerző Szentirmay Elemér. Ára 60 kr.

E dalok aként vannak zongorára alkalmazva, hogy azokat ének nélkül is lehet játszani, miután a zongora rész a dallamot is magában foglalja.

Kaphatók Stein könyv- és

János zeneműkereskedésében.

Kolozsvárt.

Meyers Hand-Lexikon

Zweite Auflage

gibt in einem Band Auskunft über jeden Gegenstand der menschlichen Kenntnis und auf jede Frage nach einem Namen, Begriff, Fremdwort, Ereignis, Datum, einer Zahl oder Thatsache augenblicklichen Bescheid. Auf ca. 2000 kleinen Oktaven über 60,000 Artikel, mit vielen Karten, Tafeln und Beilagen. 24 Lieferungen à 50 Pfennig.

Bibliographisches Institut in Leipzig.

Az I. füzet kapható:

Stein János

könyvkereskedésében

Kolozsvárt.

Ára 32 kr.

A folytatása pontos kézbesítéséről gondoskodva van.

Mell- és tüdőbetegségek,

bármilyen neműek legyenek. legbiztosabban elháríthatnak az orvosi utasítás szerint készült

Wilhelm Schneeberg-féle allopijával.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben. Ezen név rendkívül hatásosnak bizonyult be **torok és mellfájás, hurut, rekedtség, köhögés és nátha** ellen. Sok beteg bizonyítja, hogy csupán a nedvnek köszönhet csendes álmát. Jelez övszer még e nedv **ködös és zord időjárásakor**. Rendkívül kellemes íze miatt hasznos gyermekeknek és szükséges mellbetegnek; elkerülhetlen szer énekeseknek és szónokoknak fátyolos hang, vagy épen rekedtség ellen. Számos bizonyítvány tanusodik a fennebbi állítás mellett; legényesebb bizonyítéka e nedv rendkívül hatásának, hogy **Oppolzer** tanár, udvari tanácsos, a bécsi cs. k. egyetem rector magnificus, e nedvet a kórházban valamint magán egyéneknek a legjobb sikerrel alkalmazta. Használják sok bel- és külföldi orvos e nedvet ajánlatosnak találta és sok esetben rendelte. A mondottak bizonyításul következő elismert íratokat közlunk.

Bizonyítvány.

Hat éves fiam Ferencz nyolcz hét óta oly heves szamarhurubban szenvedett, miszerint föl nem kelle, hogy egyszer csak megül; emellett egészen elcsorvnyodott s oly gyenge lett, hogy alig tudott lábán állani. Ekkor ajánlották nekem a Schneeberg-féle növény-allopiot, s hála e kitűnő szernek, már az első palack felhasználása után megszűnt köhögése, a második palack után pedig egészen más kinevelést kapott a gyermek, megerősödött s azóta teljesen egészséges. — Idősb fiam is néhány nap alatt meggyógyult hoves köhögéséből és rekedtségéből ezen szer által. Mély hálával gyermekeim gyors és bámulatos meggyógyulása miatt adom tehát e bizonyítványt és óhajtom, hogy a szenvedő emberiség javára minél távolabb legyen ismeretes, s általánosan használtassék. (115) (8—52)

Platz, március 6-kán, 1855.

Just Antal.

Scheibenreiff Lőrincz,
polgármester.

Tekintetes úr!

Kérem, hogy nekem híres növény-allopijából lehető előbb még 4 palackot küldeni sziveskedjék, érem, hogy az elhasznált 2 palacktól mell- és torokbajom, valamint tetemes nehézségem napról napra javul; most tehát egyenesen önhöz fordulok remélve, hogy a legfrissebből kaphatok. Mellékelve 5 frt. p. p.

Teljes tisztelettel maradtam:

Bock Henrik,
sebéss- és szülészorvos.

München, Ostrang mellett, február 23-kán 1859.

Orvosi vélemény!

A Schneeberg-féle növény allopi felette enyhítő szer mellfájások, asthma, tüdővérs, köhögés, nátha esetében s ily betegségek ellen ajánlható. Hohenmauth, január 25-kén 1858.

Dr. Feschl.

Cantily Lipót, gyógyszerész urnak Grácban.

Tekintetes ur!

Hasztalan élvezett különböző szer után, mellbajom ellen, melyben két év óta szenvedtem, kísérletet tettem egy palackkal az ön által hirdett Schneeberg-féle növény-allopi, mely bizonyára minden mellbetegnek ajánlható; mert az első palack felhasználása után könnyebbülést éreztem, s e jeles gyógyszerből további két palack megkísérelése után, egészenem tökéletesen helyre volt állva. Midőn tekintetes urnak legbensőbb hálámat fejezném ki, maradtam hálaköteless szolgálja

Grác, február 3-kán 1857.

Pock W. J.

Tekintetes ur!

Midőn önnek növény-allopija használata után nyolcz hétnél tovább tartott köhögésemről és ezzel egybekötött rekedtségemtől teljesen megszabadultam és önnek ezen kitűnő növény-allopija hatásá következtében előbbi énekhangomat is visszanyertem; annál inkább kötelesem érem magam e jótékony találmányt nemcsak elismerésem és hálámat kifejezni, hanem ezt a jeles gyógyszert saját meggyőződésem szerint minden mellbetegnek is, különösen énekesnek általánosan ajánlani. Különös nagyrabecsüléssel maradtam alázasatos szolgálja

Bauer János,
iskolatanító.

Peisching, június 25-kén 1857.

Minden palackhoz használati útmutatás van csatolva. Egy palack ára 1 frt 25 kr. o. ért. A göngyölsért 20 kr. számítatik föl.
Főraktár: Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben.
A valódi **Wilhelm Schneeberg-féle növény-allopi** kapható még

Kolozsvárt: Valentini A., gyógyszerésznél.
Aradon: Tones F. és társánál.
Balázsfalván: Schiessl Károly, gyógyszerésznél.
Brassóban: Jekelius Nándor, gyógyszerésznél.
Gyula-Fehérvárt: Fröhlich Gyula, gyógyszerésznél.
Nagy-Szebenben: Thalmayer Frigyesnél.
Szegevárt: Teutich J. B., kerekedőnél.

